

Locations and Relations of Natural Holy Places in the Baltic Sea Region

V międzynarodowa konferencja Natural Holy Places in the Baltic Sea Region

5-8 maja 2011 Muzeum w Kętrzynie

PROGRAM

Konferencja zorganizowana przy finansowym wsparciu
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Locations and Relations of Natural Holy Places in the Baltic Sea Region

5-8 maja 2011 Muzeum w Kętrzynie

Piątek 6 maja 2011

8.30-9.00 Rejestracja

9.00 Otwarcie konferencji

9.20 **Leszek P. Słupecki** Uniwersytet Rzeszowski - wystąpienie programowe

Re-searching for natural holy places. How, what, where, in which order, and who?

Moderator Anna Bitner-Wróblewska

9.50 **Tonno Jonuks** Estonian Literary Museum (Estonia)

Isolated holy places – sites where nothing is around?

10.15 **Juris Urtans** Latvian Academy of Culture (Łotwa)

Latvian Hillforts as Holy Places.

10.40 **Edvard Zaikouski** Institute of History, Minsk (Białoruś)

The Sacred Sites and the Belt of the European Watershed.

11.05 przerwa

Moderator Leszek P. Słupecki

11.20 **Heiki Valk** University of Tartu (Estonia)

Sacred trees in southern Estonia: relations with other sacred places

11.45 **Evgeny Viktorovich Platonov** State Hermitage Museum (Rosja)

Natural holy places in (re)construction of the cultural landscape.

12.10 **Juha Ruohonen** University of Turku (Finlandia)

Cup-Marked Stone, Village and Cemetery. Late Iron Age Settlement along River Aurajoki.

12.35 **Baiba Baika** Vidzeme University of Applied Sciences (Łotwa)

Ancient stone arrangements on the hilltops in Latvia – natural or manmade formations?

13.00 przerwa

Locations and Relations of Natural Holy Places in the Baltic Sea Region

5-8 maja 2011 Muzeum w Kętrzynie

Moderator Juris Urtans

14.30 **Paweł Szczepanik** Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Western Slav Holy Islands in the Early Middle Ages.

14.55 **Kamil Kajkowski** Muzeum Zachodnio-Kaszubskie w Bytowie
Island as a symbolic center of Early Medieval settlement patterns of micro-regions in the Middle Pomerania.

15.20 **Kazimierz Grażawski** Muzeum w Brodnicy, Uniwersytet
Warmińsko-Mazurski w Olsztynie & **Natalia Grażawska**
*Islands on the lakes as the Places of Pagan Cult in the Early Middle Ages in
the North of Poland – Based on the Example of Island of Lake Radomno.*

15.45 przerwa

Moderator Tonno Jonuks

16.00 **Vykintas Vaitkevicius** Klaipeda University (Litwa)
The roadside: paths, holy places, and rituals.

16.25 **Ruta Muktupavela** Latvian Academy of Culture (Łotwa)
*Rational and irrational aspects of choice preferences in the location of a
modern holy place: case study of Pokaini – the "Latvian Stonehenge".*

16.50 przerwa

17.00 **Janis Cepitis** University of Latvia, Faculty of Physics and
Mathematics & **Lilija Jakubenoka** Museum of History and Art, Aizkraukle
(Łotwa)
*Devil in folk-tales at stones and other nature and cultural environment
objects.*

17.25 **Mario Katić** University of Zadar (Chorwacja)
The Textual Construction of a Holy Place. The Example of Kondzilo.

17.50 **Sandis Laime** Archives of Latvian Folklore, Institute of Literature,
Folklore and Art, University of Latvia (Łotwa)
Centrality of Zilais kalns in Northern Latvia reconsidered.

19.00 spotkanie towarzyskie

Locations and Relations of Natural Holy Places in the Baltic Sea Region

5-8 maja 2011 Muzeum w Kętrzynie

Sobota 7 maja 2011

Moderator Vykintas Vaitkevicius

9.00 **Ester Oras** University of Cambridge, Department of Archaeology
(Wielka Brytania)

The matter of landscape: contextualising Estonian Early Iron Age ring deposits.

9.25 **Małgorzata Karczewska & Maciej Karczewski** Uniwersytet w Białymstoku

Location of holy places of Bogaczewo Culture (Roman Period) and its relations to the landscape and environment.

9.50 **Sonja Hukantaival** University of Turku (Finlandia)

Portals beyond - Holy spaces in the domestic sphere.

10.15 przerwa

10.30-11.30 sesja posterowa

Elena Tianina (Rosja)

Magic of "area exploration": first settlers' rites as revealed by the archeological excavation in Novgorod.

Marta Szal Uniwersytet w Białymstoku

Preliminary results of studies on vegetation changes in relation to local settlement noted in pollen diagrams from Lake Salet and small mire at site Poganowo IV (Mrągowo Lake District).

Dariusz Wyczółkowski Instytut Archeologii i Etnologii, PAN

The landscape of Prussian moor deposits. Case study of blacksmith tools deposit in Gierłoż.

Vladimir Semenov (Rosja)

Catalogue of the holy places of the Russian North-West (Chudovo district of Novgorod region).

Tomasz Nowakiewicz Uniwersytet Warszawski & **Aleksandra**

Rzeszotarska-Nowakiewicz Instytut Archeologii i Etnologii, PAN

Nidaino Lake – bog sacrifice or element of burial rite?

11.30 Marcin Engel & Cezary Sobczak Państwowe Muzeum

Archeologiczne w Warszawie

Sacrum meeting profanum. The reflections on sacrificial character of the Early Medieval hillfort in Szurpity.

11.55 Mariusz Wyczółkowski Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie

Holy place on the border or border on the holy place? Natural holy places in Medieval Prussia.

12.20 dyskusja końcowa

Moderator Leszek P. Słupecki

13.30-19.30 objazd naukowy *Holy places on the border. Natural holy places in Medieval prussian Bartia.*

Poganowo (wczesnośredniowieczny kompleks osadniczy z miejscem kultu), Beżławki (zamek krzyżacki, wczesnośredniowieczne grodzisko pruskie), Święta Lipka (kościół pielgrzymkowy i sanktuarium Najświętszej Marii Panny ze Świętej Lipki, jedno z najstarszych miejsc pielgrzymkowych w Polsce, zlokalizowane prawdopodobnie w pobliżu pruskiego wczesnośredniowiecznego miejsca kultu), Garbno (dawniej Lamgarben, pruskie Laumygarbis – miejsce zniszczonej strażnicy krzyżackiej, prawdopodobnie dawne pruskie miejsce kultu położone przy kompleksie osadniczym z grodziskiem), jezioro Oświn (dawniej Assuenus, Asvinas - na pograniczu dawnej pruskiej Barcji, z osadą nawodną z wczesnej epoki żelaza, zlokalizowanymi w okolicy cmentarzyskami z okresu rzymskiego i wędrowek ludów, wczesnośredniowiecznymi pruskimi grodziskami oraz prawdopodobnym miejscem kultu w Gui - pruskie Goy), pożegnalne ognisko w lesie.

Grodzisko w Poganowie stan. IV, fot. D.Wyczółkowski

Fundacja Dziedzictwo Nasze

ul.Ogrodowa 29
11-600 Węgorzewo

www.fdn.org.pl

Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego

Plac Zamkowy 1
11-400 Kętrzyn

www.muzeum.ketrzyn.pl

Na pierwszej stronie - jezioro Oświn, fot. M.Mellin

Konferencja zorganizowana przy finansowym wsparciu
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego